

šeno právní postavení žalované strany tak dalece, by byla nucena s právním účinkem přijati i opožděnou výtku vad, jako by se byla stala včas. Žalující strana pozastavila zboží, došlé do Dčína již 5. července 1920, teprve dopisem ze dne 22. července 1920, tudíž pozdě, a nemá proto postižných nároků proti žalované, i kdyby podlehla ve sporu, který vede se svou odběratelkou. Nemůže proto uplatňovati proti žalované nijakých nároků pro vadnost zboží bez ohledu na výsledek prvního sporu. Z tohoto důvodu nelze vyhověti žalobě na zjištění postižného nároku, jehož není.

### Čís. 1314.

**I sběratel známek má nárok ze správy. Nejde o cenu zvláštní obliby. Z toho, že kupitel zaplatil známky po posudku znalcově, nelze o sobě vyvozovati, že se vzdal nároků ze správy.**

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1921, Rv I 768/21.)

Žalovaná nabídla v únoru 1920 žalobci, sběrateli známek, ku koupi dvě staré curyšské známky. Žalobce odebral se nejprve k místnímu znalci starých známek a, když ho tento ujistil, že známky jsou pravé, koupil je za 2135 K, jež ihned zaplatil. Když po té vznikly v žalobci pochybnosti o pravosti známek, zaslal je k přezkumu známému vídeňskému odborníku, jenž prohlásil, že známky jsou nepravé. Žalobě, podané v květnu 1920 o vrácení kupní ceny pro c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl, zjisti v znaleckým posudkem, že známky byly nepravé. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Jest samozřejmo, že sběratel známek, když zaplatí za 2 poštovní známky cenu 2135 K, předpokládá, že jsou pravé. Všechny poštovní známky jsou předmětem obchodu a mají trhovou cenu, kterou lze zjistiti v katalozích a ve zprávách bursy se známkami. Byla tudíž žalovaná v tomto případě podle § 922 obč. zák. žalobci povinna ručením, že prodané 2 známky jsou pravé. Poněvadž se o nich prokázalo, že jsou nepravé, měl žalobce podle § 932 obč. zák. proti žalované nárok ze správy. Poněvadž vadu tu, že totiž známky jsou nepravé, nelze odstraniti, vada ta pak působí nejen, že jich nelze užiti pro sbírku, nýbrž že nelze jich ani prodati, ježto nepravé známky jsou vůbec bezcenné, vzešel z toho žalobci podle §§ 932 a 1435, pokud se týče 921 obč. zák., nárok, aby smlouva byla zrušena a zaplacená kupní cena vrácena. Vrácení koupených známek nabídl žalobce již v žalobě. Koupě na zkoušku tu vůbec není, poněvadž kupní podmínky stanovil žalobce po přezkoušení známek.

N e j v y š š í s o u d nevyhověti dovolání.

### D ů v o d y:

Správně dovodil již odvolací soud, že nejde o kup na zkoušku. Plyne to již ze zjištění, že žalobce donesl bezprostředně p ř e d u z a v ř e n í m kupu známky k P-ovi, který je zkoušel a uznal za pravé, že je po té donesl k žalované zpět a uzavřel s ní pak kup, o nějž jde. Tím padají vývody dovolání, jež se vztahují ku tvrzenému kupu na zkoušku. Známky byly přenechány žalobci úplatně. Z toho, že je sběratelem známek, nelze o sobě vyvozovati, že šlo o cenu zvláštní obliby; i sběratel předpokládá

přirozeně, že známky nabyté jsou pravé, a má nárok ze správy, nebylo-li tomu tak (§§ 922, 932 obč. zák.). Nezáleží na tom, zda ten, kdo věc přenechává, o nedostatku věděl čili nic. Zaplatil-li žalobce známky po posudku znalcově, nelze z toho již důvodně vyvozovati, že se vzdal práva, uplatňovati vady známek (§ 929 obč. zák.). Že žalobní žádání nalézá oporu v § 932 obč. zák., dovodil správně již odvolací soud. Věc byla posouzena zcela správně, odůvodnění napadeného rozsudku odpovídá zákonu a odkazuje se jinak k němu.

### Čís. 1315.

**K pojmu vyšších služeb po rozumu § 1159 a) obč. zák.**

**Úvěr na ošacovací akci má povahu zápůjčky. Zaměstnanec, jehož služební poměr pominul jinak, než výslužbou, jest, vystupuje ze služby, povinen zaplatiti zbytek úvěru.**

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1921, Rv I 906/21.)

Žalobkyně byla přijata nádražním úřadem státní dráhy jako skladní dělnice a konala za služby i lehčí práce kancelářské. Dne 1. června 1921 dostala 7denní výpověď. Proti žalobě o zaplacení mzdy do konce srpna 1921 namítl žalovaný železniční crár jednak nedůvodnost žalobního nároku, jednak účtoval navzájem pohledávku 507 K 45 h, jež žalobkyně dlehovala z úvěru poskytnutého jí na ošacovací akci. Procesní soud prvního stupně žalobu zamítl. Uznal sice za oprávněný žalobní nárok na mzdu za dobu od 7. do 11. června 1921, započítal však na tento nárok namítanou vyšší vzájemnou pohledávku. Po právní stránce uvedl v důvodech: Žalobkyně dle druhu své práce, dle denní své mzdy a dle toho, že pracovníci téže kategorie vystupovali nebo propouštěni byli bez výpovědi na hned, bezpečně mohla seznati, že děje se tak po právu dle ustanovení § 17 pracovního řádu, jež tedy jí známo býti muselo, třeba že straně žalované se nezdařil důkaz toho, že jí též sděleno bylo jejími představenými. Práce, které žalobkyně zastávala, konaly všechny osoby, za těchto podmínek přijaté, které začaly s prací hrubou, manuální a dle svých schopností a snaživosti přidělovány byly časem na různé práce lehčího druhu v kanceláři, z nichž však mohly býti bez udání důvodů zpět posílány na práce hrubší, manuální. Třebaže tedy žalobkyně skutečně konala po delší dobu lehčí práce kancelářské, nenastala tím změna právní povahy jejího pracovního poměru denního, jenž dle § 1159 obč. zák. vypovězen býti může oběma stranami každé chvíle pro den příští, protože zákon v takovém případě nečiní rozdílu mezi pracovníkem bez jakéhokoli odborného vzdělání a oním, jenž dle svého vzdělání by — za jiných poměrů — mohl činiti nárok na vřadění mezi pracovníky služeb druhu vyššího ve smyslu § 1159 a) obč. zák. Proto je pro rozhodnutí lhostejným, zdali práce, žalobkyní zastávané, patří do oboru služby podúředníka či zdali dokonce též úředníci je vykonávati mají. Účinnost její výpovědi, totiž zánik vzájemných nároků, nastala však vzhledem k tomu, že pracovní poměr žalobkyně přes 3 měsíce již trval, a že dle § 1159 obč. zák. týdenní výpověď nebyla dána v sobotu dne 4. června 1921, nýbrž dne 1. června 1921, teprve v sobotu dne 11. června 1921; tímto ustanovením